

انتخابات آلمان و سرنوشت حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" آلمان!

روبن مارکاریان

خوانندگان تک‌برگی از طریق تک‌برگی ۱۵۵ شماره در جریان نتایج انتخابات آلمان قرار دارند. در این انتخابات ائتلاف متشکل از حزب سوسیال دمکرات و سبزها با اکثریت بسیار اندکی در قدرت باقی ماند. حزب سوسیال دمکرات در بخش غربی آلمان آرای خود را به شدت از دست داد اما به مدد جذب آراء حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" آلمان، در بخش شرقی آلمان و نیز افزایش نسبی آرا حزب سبزها، توانست هم‌چنان قدرت دولتی را حفظ کند. مهم‌ترین بازنده این انتخابات "حزب سوسیالیسم دمکراتیک" آلمان یا "PDS" بود که با سقوط آرایش به زیر پنج درصد، فراکسیون پارلمانی خود را از دست داد و تنها توانست دو نماینده که از طریق رای مستقیم انتخاب شده بودند به پارلمان ملی آلمان بفرستند.

حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" پس از فروپاشی آلمان شرقی سابق و از طریق تجدید سازماندهی "حزب حاکم سابق" وارد صحنه سیاسی آلمان شد. علیرغم جنگ تبلیغاتی همه‌جانبه طبقه حاکم آلمان برای محو کامل این حزب، "حزب سوسیالیسم دمکراتیک" که بهر حال بار شکست "سوسیالیسم اردوگاهی" مستقر در آلمان شرقی سابق را به دوش می‌کشید، توانست جایگاه خود را در آرایش نیروهای سیاسی آلمان به عنوان حزبی طرفدار برابری و عدالت اجتماعی تثبیت کند. این حزب به تدریج توانست نفوذ خود را در بخش شرقی آلمان گسترش داده و در بخش غربی نیز نطفه‌های اولیه کار حزبی را ایجاد کند. در بخش شرقی آلمان، "حزب سوسیالیسم دمکراتیک" از نفوذ توده‌ای وسیعی برخوردار است. این حزب در همه مجالس قانون‌گذاری ایالات شرقی آلمان حضور قابل توجهی داشته و دارد. نفوذ "حزب سوسیالیسم دمکراتیک" به ویژه در بخش شرقی آلمان به خاطر آن بوده است که این حزب تنها حزبی است که در صحنه سیاسی آلمان با سیاست‌های نئولیبرالی به صورت جدی به مخالفت برخاسته بود. عملکرد ضداجتماعی سیاست‌های نئولیبرالی به ویژه در بخش شرقی آلمان که در مرحله گذار از اقتصاد بلوک شرقی به مناسبات سرمایه‌داری پیشرفته است، بازتاب هر چه بیشتری می‌یابد. علیرغم قدرت عظیم اقتصادی کشور آلمان و از جمله اختصاص بودجه بسیار کلان برای بازسازی بخش شرقی کشور، خصلت ضداجتماعی این گذار به صورت درصد بسیار بالای بیکاری، برچیده شدن بسیاری از مولفه‌های تامین اجتماعی که زندگی جوانان، زنان و سالمندان را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد، فروپاشی صنعت و تولید در بخش شرقی کشور چهره گشوده است. مخالفت "حزب سوسیالیسم دمکراتیک" با این تبعیضات توانسته بود پایه توده‌ای حزب را در بخش شرقی تحکیم کرده و به تدریج گسترش دهد. از جمله شاخص‌های دیگر سیاسی حزب، مخالفت با تقویت نظامی‌گری در عرصه سیاست خارجی و حضور نظامی آلمان در مناطق بحران‌زده اروپا و جهان زیر چتر دولت آمریکا بود.

در درون حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" آلمان به موازات روند نوسازی سوسیالیستی روند سوسیال-دمکراتیزاسیون نیز در جریان است. طرفداران این روند تلاش می‌کنند حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" آلمان را هر چه بیشتر به حزبی "سالنی" و به اصطلاح قابل پذیرش برای شرکت در کابینه‌های ائتلافی سوسیال-دمکرات‌های آلمان - المثنای حزب سبزهای آلمان - مبدل سازند. با تقویت این گرایش "پ. د. اس" سیاست ائتلاف برنامه‌ای با حزب "سوسیال دمکرات آلمان" را در پیش گرفت. شرکت در دو حکومت ائتلافی در یکی از ایالات‌های شرقی آلمان و نیز برلین، این حزب را وارد ائتلاف رسمی حکومتی با "حزب سوسیال دمکرات" در سطح استانی نمود. از جمله نظریه‌پردازان این گرایش "توماس فاکنر" عضو هیئت ۹ نفره بخش تدوین استراتژی حزب است. نامبرده قبل از انتخابات اخیر اعلام کرد که آلترناتیو سوسیالیستی توهمی بیش نیست و "پ. د. اس" باید به سوی ائتلاف "سرخ-سبز-سرخ" (یعنی ائتلاف حزب سوسیال-دمکرات با سبزها و "حزب سوسیالیسم دمکراتیک آلمان") جهت‌گیری کند. در ادامه این سیاست "حزب سوسیالیسم دمکراتیک آلمان" شعار محوری خود در انتخابات را به حمایت از ائتلاف حاکم و مخالف با نماینده حزب راست مبدل کرد.

"برای ممانعت از پیروزی اشتوبر (Stoiber) (کاندید ائتلاف راست) به "پ. د. اس" رای دهید!" چنین بود شعار محوری

"پ. د. اس" در انتخابات سراسری آلمان. به این ترتیب حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" آلمان از حزبی مخالف سیاست‌های ضداجتماعی نئولیبرالی - از موضع عدالت اجتماعی و سوسیالیستی - به عامل و متحد حزب سوسیال دمکرات برای اجرای سیاست‌های نئولیبرالی و ضداجتماعی تغییر جهت داد؛ سیاست‌هایی که با افزایش تعداد بیکاران به بیش از چهار میلیون و کاهش منظم و بی‌وقفه تامین اجتماعی یک قهقرای اجتماعی کم‌نظیر و عمیق در سراسر آلمان به وجود آورده است. همین عامل موجب سرخورده شدن بخش وسیعی از رای دهندگان حزب در بخش شرقی آلمان از حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" شد. تغییر سیاست حزب سوسیال دمکرات آلمان غربی در ارتباط با سیاست آمریکا در قبال جنگ با عراق تمایز حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" آلمان را با حزب "سوسیال دمکرات" هر چه بیشتر کاهش داد. به این ترتیب حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" آلمان جایگاه و موضوعیت سیاسی خود را در طیف‌بندی سیاسی آلمان به سود شرکت در دولت‌های ائتلافی از دست داد. در نتیجه همین تحولات، بخش مهمی از طرفداران این حزب به رای دهندگان حزب سوسیال-دمکرات پیوسته و بجای رای به یک المثنای دست و پا شکسته سوسیال-دمکراتیک ترجیح دادند به نیروئی که به طور سنتی چنین جایگاهی را نمایندگی می‌کند رای دهند. حزب "سوسیالیسم دمکراتیک" پس از روشن شدن نتایج انتخابات، وارد دوره‌ای از بحران هویت و موجودیت شده است. اکنون در دوران حزب انتقادهای بسیار شدید به عمل‌کرد مطرح شده است و بحث بر سر جایگاه سیاسی حزب با شدت دامنه پیدا کرده است. دیتمار بارچ (Dietmar Bartsch) دبیر اجرایی حزب به خطای بزرگ در چرخش سیاسی حزب اشاره کرده و اعلام داشت که شعار "سد کردن راست" شعاری بوده است که حزب را به جای تکیه بر هویت برنامه‌ایش به یک حامی ائتلاف حاکم تنزل داده و زمینه سازی این شکست شده است.

کشورهای سرمایه‌داری پیشرفته در اروپا امروزه در یکی از بحرانی‌ترین مراحل موجودیت خود، در دوره پس از جنگ دوم جهانی، بسر می‌برند. بحران مزمن اقتصادی جاری، شکست نئولیبرالیسم و هم شکست استراتژی اصلاحات سوسیال-دمکراسی شرایط مساعدی برای رشد جنبش‌های سوسیالیستی رادیکال و بدیل سوسیالیستی به عنوان یک چشم‌انداز واقعی برای پاسخ‌گویی به بحران‌های موجود به وجود آورده است. روند سوسیال-دمکراتیزاسیون، احزاب سوسیالیست را از جنبش‌های طبقاتی و اجتماعی جدا کرده و آن‌ها را به زائده ائتلاف‌های بورژوائی در پارلمان‌ها و دولت‌های بورژوائی مبدل می‌سازد. از پی این چرخش‌ها سیاسی، احزاب سوسیالیست موضوعیت خود را در آرایش مبارزه طبقاتی و در نتیجه پایه توده‌ای خود را از دست داده و به حاشیه سیاست رانده می‌شوند. تجربه اخیر حزب "سوسیالیسم دمکراتیک آلمان" همین حقیقت را اثبات می‌کند!